

Návrh na odvolanie a vymenovanie zástupcov Slovenskej republiky do Rady guvernérov v medzinárodných finančných inštitúciách

Európska banka pre obnovu a rozvoj (angl. *European Bank for Reconstruction and Development*, ďalej len „EBRD“) je medzinárodnou finančnou inštitúciou, ktorá vznikla na základe Dohody o založení EBRD podpísanej v Paríži 29. mája 1990 a nadobudla platnosť 28. marca 1991. Dňa 15. októbra 2006 nadobudol platnosť Dodatok k Dohode o založení EBRD v súvislosti s prijatím Mongolska medzi prijímateľské krajiny EBRD. EBRD začala vykonávať svoju činnosť 15. apríla 1991.

EBRD má 71 akcionárov: 69 členských krajín, Európska investičná banka a Európska únia. Sídlo EBRD je v Londýne, Spojené kráľovstvo.

Mandát: pomoc transformujúcim sa krajinám strednej a východnej Európy, strednej Ázie a južného a východného Stredozemia pri rozvíjaní ich trhov orientovaných hospodárstiev, hlavne rozvoj súkromného sektora. EBRD sa formou poradenskej činnosti, poskytovaním úverov, kapitálovým vstupom a garanciami angažuje v 38 krajinách vrátane Slovenskej republiky (ďalej len „SR“); ide o tzv. prijímateľské štáty.

Slovenská republika a EBRD: SR po rozdelení ČSFR požiadala o členstvo a zároveň potvrdila Listinou o prijatí z 26. januára 1993, že prijíma členstvo v EBRD a Dohodu o založení EBRD v súlade so svojím vnútroštátnym poriadkom. Generálny tajomník EBRD certifikátom potvrdil, že SR sa stala členom EBRD s účinnosťou od 1. januára 1993. Hlasovací podiel SR je 0,43 % z celkového počtu hlasov EBRD. Slovenská republika patrí spolu s Českou republikou, Maďarskom, Chorvátskom a Gruzínskom do jednej konštituencie. V Rade guvernérov zastupuje Slovenskú republiku minister financií SR, jeho alternátom je guvernér Národnej banky Slovenska.

Za SR bol uznesením vlády Slovenskej republiky č. 193 z 14. apríla 2021 do funkcie guvernéra Európskej banky pre obnovu a rozvoj vymenovaný Igor Matovič, v tom čase podpredseda vlády a minister financií Slovenskej republiky. Zástupcom (alternátom) guvernéra EBRD je guvernér Národnej banky Slovenska Peter Kažimír.

Európska investičná banka (angl. *European Investment Bank*, ďalej len „EIB“) je medzinárodnou finančnou inštitúciou, v ktorej akcionárske práva vykonáva 27 členských štátov Európskej únie. EIB vznikla na základe článkov 129 a 130 Rímskej zmluvy zakladajúcej Európske hospodárske spoločenstvo, ktorú podpísali v Ríme 25. marca 1957 a nadobudla platnosť 1. januára 1958. Sídlo EIB je v Luxemburgu, Luxemburské veľkovevodstvo.

Mandát: EIB poskytuje financovanie, ktoré prispieva k plneniu cieľov politiky EÚ hlavne v oblasti infraštruktúry, podpory malých a stredných podnikov a podnikov so strednou kapitalizáciou, inovácií a zručností, klimatických zmien a životného prostredia, rozvoja a kohézie.

Slovenská republika a EIB: vstupom SR do EÚ, 1. mája 2004, sa SR stala akcionárom EIB. Hlasovací podiel SR je 0,30 % z celkového počtu hlasov EIB. SR patrí spolu s Bulharskom, Českou republikou, Cyprusom, Maltou a Slovinskom do jednej konštituencie. Podľa Štatútu EIB je guvernérom EIB minister financií príslušnej krajiny.

Za SR bol uznesením vlády Slovenskej republiky č. 193 z 14. apríla 2021 do funkcie guvernéra Európskej investičnej banky vymenovaný Igor Matovič, v tom čase podpredseda vlády a minister financií Slovenskej republiky.

Do **skupiny Svetovej banky** (angl. *World Bank Group*, ďalej len „WBG“) patria Medzinárodná banka pre obnovu a rozvoj (angl. *International Bank for Reconstruction and Development*, ďalej len „IBRD“), Medzinárodné združenie pre rozvoj (angl. *International Development Association*, ďalej len „IDA“), Medzinárodná finančná korporácia (angl. *International Finance Corporation*, ďalej len „IFC“), Mnohostranná agentúra pre investičné záruky (angl. *Multilateral Investment Guarantee Agency*, ďalej len „MIGA“) a Medzinárodné centrum pre riešenie investičných sporov (angl. *International Centre for Settlement of Investment Disputes*, ďalej len „ICSID“).

189 členských štátov sú akcionármi banky. Sídlo skupiny Svetovej banky je vo Washingtone, D. C., USA.

Mandát: skupina Svetovej banky je globálna skupina piatich inštitúcií s cieľom znižovať chudobu a zabezpečovať zdieľanú prosperitu v rozvojových. Je jednou z kľúčových inštitúcií na implementáciu Agendy 2030 a plnenie cieľov udržateľného rozvoja. Oficiálna činnosť IBRD sa datuje od 27. decembra 1945, keď 29 krajín podpísalo Články dohody. Členstvo v IBRD je podmienené členstvom v Medzinárodnom menovom fonde.

Slovenská republika a skupina Svetovej banky: v súvislosti s rozdelením ČSFR dňom 1. januára 1993 Slovenská republika sukcedovala na členstvo v IBRD, IDA, IFC a MIGA a v roku 1994 podpísaním Konvencie o riešení investičných sporov medzi členských štátmi a súkromnými investormi iných členských štátov sa stala aj členom ICSID. Vo Výkonnej rade Svetovej banky patrí SR do tzv. EDS 10 konštituencie spolu s Belgickom, Bieloruskom, Českou republikou, Kosovom, Luxemburskom, Maďarskom, Rakúskom, Slovinskom a Tureckom. V Rade guvernérov zastupuje Slovenskú republiku minister financií SR, jeho alternátom je viceguvernér Národnej banky Slovenska.

Za SR bol uznesením vlády Slovenskej republiky č. 193 z 14. apríla 2021 do funkcie guvernéra v skupine Svetovej banky vymenovaný Igor Matovič, v tom čase podpredseda vlády a minister financií Slovenskej republiky. Zástupcom (alternátom) guvernéra v skupine Svetovej banky je Ľudovít Ódor, viceguvernér Národnej banky Slovenska.

Medzinárodná investičná banka (angl. *International Investment Bank*, ďalej len „IIB“) je medzinárodnou finančnou inštitúciou, ktorá bola založená v čase existencie Rady vzájomnej hospodárskej spolupráce v roku 1970. Svoju činnosť vykonáva na základe Dohody o založení IIB a Štatútu IIB, ktoré sú zaregistrované na sekretariáte Organizácie spojených národov.

Akcionármi je 9 členských štátov: Bulharsko, Česká republika, Kuba, Maďarsko, Mongolsko, Rumunsko, Ruská federácia, SR a Vietnam. Sídlo IIB je v Budapešti, Maďarsko.

Slovenská republika a IIB: v roku 1970 bolo bývalé Československo zakladajúcim členom IIB. Členstvo SR vzniklo v roku 1993 v dôsledku sukcesie do medzinárodných dohôd uzavretých bývalým Československom a rozdelením jeho podielu medzi Českú republiku a Slovenskú republiku v pomere 2:1. V Rade guvernérov zastupuje Slovenskú republiku minister financií SR.

Najväčším akcionárom IIB je Ruská federácia a v dôsledku ruskej agresie voči Ukrajine sa Slovenská republika (na základe uznesenia vlády SR č. 219/2022 z 23. marca 2022 k návrhu na ukončenie členstva Slovenskej republiky v Medzinárodnej investičnej banke a Medzinárodnej banke hospodárskej spolupráce), Česká republika, Rumunsko a Bulharsko rozhodli ukončiť členstvo v tejto organizácii. V súčasnosti prebiehajú rokovania o spôsobe vysporiadania vzájomných záväzkov medzi IIB a vystupujúcimi členskými štátmi vrátane SR. SR ukončí svoje členstvo v IIB 29. januára 2023.

Za SR bol uznesením vlády Slovenskej republiky č. 193 z 14. apríla 2021 do funkcie guvernéra Medzinárodnej investičnej banky vymenovaný Igor Matovič, v tom čase podpredseda vlády a minister financií Slovenskej republiky.

V súvislosti s poverením prezidentky Slovenskej republiky, aby Ministerstvo financií Slovenskej republiky s účinnosťou od 23. decembra 2022 riadil premiér Eduard Heger, je potrebné aktualizovať zastúpenie Slovenskej republiky na uvedených pozíciách. Z toho dôvodu sa v predloženom materiáli navrhuje vymenovať predsedu vlády a povereného ministra financií Slovenskej republiky Eduarda Hegera do funkcie guvernéra Európskej banky pre obnovu rozvoj, guvernéra Európskej investičnej banky, guvernéra v skupine Svetovej banky a guvernéra Medzinárodnej investičnej banky.